

У. У. ДЖЕЙКЪБС МАЙМУНСКАТА ЛАПА

Превод от английски: С. Димитров Старипавлов, —

chitanka.info

МАЙМУНСКАТА ЛАПА [0]

*„Внимавай какво си пожелаваш, защото
може да се сбъдне.“*

Анонимен

ЧАСТ I

Навън нощта беше студена и влажна, но в малката всекидневна на вилата Лабърнъм щорите бяха спуснати и огънят гореше силно. Баща и син играеха шах: първият, който имаше стратегия за играта, включваща огромни рискове, подложи царя си на такава остра и ненужна опасност, че дори предизвика коментар от белокосата възрастна дама, която спокойно плетеше край огъня.

— Заслушай се във вятъра — каза г-н Уайт, който след като прекалено късно бе видял фаталната си грешка, желаше да попречи на сина си да я забележи.

— Слушам — отвърна мрачно последният, докато наблюдаваше дъската и протегна ръката си. — Шах.

— Трудно бих си представил, че той ще дойде тази вечер — рече бащата, придържайки дъската с ръка.

— Мат — отговори синът.

— Това е най-лошото на това да живееш толкова далеч — изпусна се г-н Уайт с внезапна и непровокирана агресия. — От всички диви, кални, затънтени места за живеене, това е най-ужасното. Пътеката е блато, а пътят е поток. Не знам какво си мислят хората. Предполагам, че понеже са останали само две къщи на пътя, мислят, че няма значение.

— Забрави за това, скъпи — успокояваше го съпругата му. — Може би ще спечелиш следващата игра.

Г-н Уайт вдигна остро очи, точно навреме, за да прихване закачлив поглед между майка и син. Думите заглъхваха върху устните му и той скри провокирано от вина подхилване зад рядката си сива брада.

— Ето го — каза Хърбърт Уайт, след като портата се тресна силно и към вратата се приближаваха тежки стъпки. Старецът се изправи с гостоприемна забързаност и отваряйки вратата, бе чут да изказва съболезнования към новодошлия. Последният също си съчувстваше, така че г-жа Уайт каза — Хм, хм — кашляйки мило,

докато съпругът ѝ влезе в стаята последван от висок, едър мъж с малки мънистени очи и румено лице.

— Сержант-майор Морис — представи се той.

Сержант-майорът се взе в ръце и заемайки предложеното му място край огъня, гледаше доволно докато неговият домакин изкарваше уиски и чаши, поставяйки малък меден чайник върху огъня.

На третата чашка очите му засветиха по-ярко и той започна да говори, а малкият семеен кръг гледаше с ревностен интерес този далечен гост, докато той, облегнат с широките си рамене на стола, заговори за диви сцени и юначни подвизи — за войни и чуми, и чудати хора.

— Двадесет и една години — каза г-н Уайт кимайки на неговите жена и син. — Когато тръгна беше като палав хлапак в сладкарница. Виж го сега.

— Изглежда сякаш не е много пострадал — допълни мило г-н Уайт.

— Самият аз бих искал да отида в Индия — рече старецът. — Просто да разгледам малко, знаеш как е.

— По-добре си си тук — увери го сержант-майорът, поклащайки глава. Той остави празната чаша и леко въздъхна поклащайки я отново.

— Би ми харесало да видя тези стари храмове и факири и жонгльори — обясни старецът. — Морис, какво беше това, което започна да ми разказваш предишният ден за маймунската лапа или нещо подобно?

— Нищо — побърза да отговори войникът — Или поне нищо, което си струва да бъде чуто.

— Маймунска лапа — възкликна любопитно г-жа Уайт.

— Е, това от части е от онези неща, които вероятно бихте нарекли магия — допълни безцеремонно сержант-майорът.

Тримата му слушатели се наведоха нетърпеливо напред. Гостът постави небрежно празната чаша до устните си и после пак я остави. Домакинът му я напълни отново.

— Привидно — рече сержант-майорът, бъркайки в джоба си, — това е просто обикновена малка лапа, изсушена на мумия.

Той извади нещо от джоба си и им го подаде. Г-жа Уайт се отдръпна отвратена, но синът ѝ взе лапата и я разглеждаше любопитно.

— И какво ѝ е специалното — запита г-н Уайт вземайки я от сина си, разглеждайки я и поставяйки я върху масата.

— Омагьосана е от стар факир — отвърна сержант-майорът, — много свят човек. Той искал да покаже, че съдбата управлява човешките животи, и че всеки, който я е променял, го е правил в мъки. Омагьосал я е така, че да може да изпълни по три желания на трима различни човека.

Маниерите му бяха толкова впечатляващи, че слушателите му осъзнаха колко дразнещ е донякъде тихият им кикот.

— Е, защо не използвате три, господине? — подкани остроумно Хърбърт Уайт.

Войникът го погледна по начин, по който хората на средна възраст са свикнали да гледат на самонадеяните младоци.

— Вече го направих — рече тихо той и петнистото му лице пребледня.

— И наистина ли ти изпълни три желания? — попита г-жа Уайт.

— Наистина — потвърди сержант-майорът и чашата се докосна до здравите му зъби.

— А някой друг пожела ли си нещо? — настояваше възрастната дама.

— Първият мъж си получи трите желания. Да — беше отговорът. — Не знам за какво бяха първите две, но третото беше да умре. Така получих лапата.

Тонът му беше толкова сериозен, че върху групата се спусна мълчание.

— Морис, ако вече си използвал трите си желания, значи вече не ти трябва — заяви накрая старецът. — За какво я пазиш?

Войникът поклати глава.

— Предполагам, че просто от каприз — отвърна бавно той. — Имах някаква идея да я продам, но не мисля, че ще мога. Вече ми докара достатъчно бели. Освен това хората не купуват. Те си мислят, че е просто приказка, или поне някои от тях — а тези, които вярват, искат първо да пробват и след това да ми платят.

— Ако би могъл да получиш нови три желания — каза старецът, гледайки го с пронизващ поглед — би ли ги използвал?

— Не знам — отговори другият. — Не знам.

Той взе лапата и поклащайки я между палеца и показалеца си, внезапно я хвърли в огъня. Уайт слабо изрева, след което пристъпи напред и я извади от там.

— По-добре я остави да изгори — посъветва го войникът със сериозен тон.

— Ако ти не я искаш, Морис — заяви другият, — дай я на мен.

— Няма — упорстваше приятелят му. — Хвърлих я в огъня, ако я задържиш, не вিনি мен за последствията. Хвърли я в огъня като разумен мъж.

Старецът поклати глава и внимателно разгледа притежанието си.

— Как работи? — запита той.

— Дръж я в дясната си ръка и си пожелай нещо на висок глас — обясни сержант-майорът. — Но те предупреждавам за последствията.

— Звучи като „Арабски нощи“ — допълни г-жа Уайт, докато се изправяше и започна да сервира вечерята. — Не мислиш ли, че би могъл да си пожелаеш четири чифта ръце за мен?

Съпругът ѝ извади талисмана от джоба си и тримата избухнаха в смях, докато сержант-майорът с разтревожено изражение на лице го хвана за ръката.

— Ако ще си пожелаваш — грубо каза той, — пожелай си нещо разумно.

Г-н Уайт пусна лапата обратно в джоба си и, размествайки столовете, насочи приятеля си към масата. По време на вечерята талисманът беше отчасти забравен. След това тримата седнаха и слушаха очаровани следваща част от приключенията на войника в Индия.

— Ако историята за маймунската лапа е достоверна колкото останалите, които ни разказваше — рече Хърбърт, докато вратата се затвори зад госта точно навреме за последния влак, — то тогава няма да ни е от голяма полза.

— Даде ли нещо за нея, татко? — попита г-жа Уайт, гледайки внимателно съпруга си.

— Дребна сума — отговори той, леко зачервявайки се. — Той не я искаше, но аз го накарах да я взема. И отново настояваше да я изхвърля.

— Нормално — заяви Хърбърт с преправен ужас. — Е, сега ще сме богати и известни, и щастливи. Като за начало си пожелай да

станеш император, татко, — след което няма да си под чехъл.

Той се втурна около масата следван от оклеветената г-жа Уайт, въоръжена с калъфка за облегалка на стол.

Г-н Уайт извади лапата от джоба си и я погледна съмнително.

— Не знам какво да си пожелаая и това е факт — сподели бавно той. — Според мен имам всичко, което искам.

— Ако би могъл да се издължиш за къщата, би бил сравнително доволен, нали? — запита Хърбърт с ръка на рамото му. — Е, пожелай си двеста паунда тогава, това ще свърши работа.

Баща му, усмихвайки се засрамен на собственото си лековерие, хвана талисмана, докато сина му, със сериозно изражение, донякъде помрачен от намигането на майка си, седна и изсвири няколко впечатляващи ноти.

— Пожелавам си двеста паунда — рече изразено старецът.

Силен трясък от пианото приветства думите му, след което бе прекъснато от треперещия писък на стареца. Жена му и сина му се затичаха към него.

— Помръдна — изрева той с отвратен поглед върху лежащия на пода предмет. — Докато си пожелавах, се обърна в ръката ми като змия.

— Е, не виждам никакви пари — установи сина му, повдигайки лапата и поставяйки я върху масата — и се обзалагам, че никога няма да ги видя.

— Сигурно си си въобразил, татко — успокои го съпругата му, гледайки го тревожно.

Той поклати глава.

— Няма значение, въпреки че нищо лошо не се е случило, бях разтърсен по същия начин.

Те отново седнаха край огъня, докато двамата мъже си допушиха лулите. Навън вятърът беше по-силен от всякога и старецът се разтрепери нервно при шума от трясък на врата на горния етаж. Над тримата се спусна необичайна и депресираща тишина, която продължи докато старата двойка не се изправи и не се оттегли за остатъка от нощта.

— Очаквам да намериш парите в голяма чанта по средата на леглото ти — каза Хърбърт, докато им пожелаваше лека нощ — и нещо

ужасно клечащо на върха на гардероба ти, гледайки те докато си прибиращ мръсно спечеленото състояние.

Той седна сам в тъмнината, наблюдавайки умиращия огън и виждайки в него лица. Последното беше толкова страховито и толкова приличащо на маймуна, че той се вгледа в него с удивление. Изглеждаше толкова живо, че с тих, тревожен смях той се спусна към масата за чаша, съдържаща малко вода, която изсипа върху огъня. Ръката му докосна маймунската лапа и с лек трепет той избърса ръка в палтото си и отиде да си легне.

ЧАСТ II

Следващата сутрин, под блясъка на неприветливото слънце, докато то се спускаше над масата за закуска, той се смееше на страховете си. Около стаята витаеше усещане на прозаична пълноценност, каквато липсваше предишната нощ, и мръсната, сбръчкана малка лапа бе небрежно подхвърлена на бюфета, което разкриваше липса на вяра в нейните способности.

— Предполагам, че всички войници са еднакви — каза г-жа Уайт. — Като се сетя, че слушахме тези глупости! Как би било възможно да се дават желания в наши дни? И ако би било, как двеста паунда биха ти навредили, татко?

— Може да паднат на главата му от небето — отвърна своеволният Хърбърт.

— Морис каза, че нещата стават толкова естествено — обясни баща му, — че ако желаш, би могъл да го придадеш на проста случайност.

— Е, не профуквайте парите преди да се върна — рече Хърбърт, ставайки от масата. — Страхувам се, че ще те превърне в груб, алчен мъж и ще ни се наложи да се отречем от теб.

Майка му се засмя и, следвайки го до вратата, го гледаше как се спуска надолу по улицата. Връщайки се на масата за закуска, тя бе много развеселена заради невероятната наивност на съпруга си. Въпреки всичко, това не я спря да хукне към вратата при почукването на пощальона, нито пък да направи нескопосана връзка с вече оттеглилия се сержант-майор и неговите пиянски навици, когато откри, че пощальонът е донесъл сметка за шивач.

— Очаквам, че когато се върне Хърбърт, ще е измислил още забавни забележки — сподели тя, докато сядаха за вечеря.

— Смея да кажа „да“ — отвърна г-н Уайт, сипвайки си малко бира. — Но за това, че нещото помръдна в ръката ми, мога да се закълна.

— Въобразил си си — разубеждаваше го старицата.

— Казвам ти, че мръдна — отговори другият. — Няма никакво съмнение, аз просто... Какво не е наред?

Съпругата му не отговори. Тя гледаше тайнствените движения на някакъв мъж отвън, който надничайки колебливо в къщата и изглеждаше, че се опитва да се самопокани да влезе. Свързвайки го с двестата паунда, тя забеляза, че непознатият беше добре облечен и носеше чисто нова, лъскава копринена шапка. Той три пъти се спря пред вратата, след което се отдалечи отново. На четвъртия път, той стоеше с ръка върху нея и после, с внезапна решителност, той я отвори и прекоси прага ѝ. В същия момент, г-жа Уайт сложи ръце зад гърба си и побърза да отвърже връзките на престилката си, след което хвърли тази ценна дреха под възглавниците на стола си.

Тя доведе непознатия, който изглеждаше силно некомфортно, в стаята. Той я гледаше плахо и със замислен вид слушаше извиненията на старицата относно вида на стаята и палтото на съпруга ѝ, дреха, която той обикновено използваше в градината. След това, тя го изчака търпеливо, доколкото полът ѝ го позволяваше, да каже за какво е тук, но в началото той бе необичайно мълчалив.

— Бях помолен да се обадя — най-накрая каза той, наведе се и изтръгна парче памук от панталона си. — Аз съм от „Мал и Мегинс“.

Старицата трепна.

— Нещо случило ли се е? — попита задъхано тя. — Нещо станало ли е с Хърбърт? Какво? Какво?

Съпругът ѝ се намеси.

— Спокойно, спокойно, майко — успокояваше я припряно той. — Седни и не си прави заключения. Сигурен съм, че не ни носите лоши новини, господине. — И погледна разтревожено другия.

— Съжалявам — започна гостът.

— Ранен ли е — разпитваше обезумяла майката.

Гостът се поклони в знак на потвърждение.

— Тежко ранен — отвърна тихо той, — но не изпитва никаква болка.

— Ох, благодаря ти Боже! — възкликна старицата, стискайки ръцете си. — Благодаря на Бог за това! Благодаря.

Тя разкри тъмното значение на спуснатото над нея уверение и видя как ужасните ѝ страхове се потвърждават в обърнатото на страна чуждо лице. Тя затаи дъх и се обърна към по-бавно схващания си

съпруг, като сложи треперещата си ръка върху неговата. Последва дълга тишина.

— Той беше затиснат от машината — обясни разкъсано гостът с нисък глас.

— Затиснат от машината — повтори г-н Уайт със замаян вид.

— Да.

Той седна, гледайки навън през прозореца, и хващайки ръката на съпругата си между неговите две, я стисна, както беше свикнал да прави, когато я ухажваше преди четиридесет години.

— Той беше единственият, който ни беше останал — промълви той, обръщайки се леко към госта. — Трудно е.

Другият се изкашля и изправяйки се тръгна бавно към прозореца.

— Фирмата ме помоли да ви предам искрените й съболезнования относно огромната ви загуба — допълни той, без да се оглежда. — Моля ви да разберете, че аз съм просто техен служител и просто изпълнявам заповеди.

Не последва отговор; лицето на старицата беше бледо, очите й втренчени и дъхът й неуловим; на лицето на съпруга й се четеше изражение, като това, което приятелят му сержантът може би е имал по време на първото си бойно действие.

— Трябва да кажа, че „Мал и Мегинс“ отхвърля всякаква отговорност — продължи другият. — Те не признават абсолютно никакви задължения, но вземайки предвид заслугите на сина ви, те желаят да ви предоставят известна сума като компенсация.

Г-н Уайт пусна ръката на съпругата си и изправяйки се на крака погледна ужасен посетителя. Сухите му устни произнесоха думите:

— Колко?

— Двеста паунда — беше отговорът.

Не чувайки писъка на жена си, старецът се усмихна леко, протегна ръце като слепец и се строполи като безчувствена купчина на пода.

ЧАСТ III

Старците погребяха покойника в обширното ново гробище, отдалечено на около две мили, и се върнаха в потъналата в сенки и тишина къща. Всичко бе станало толкова бързо, че първият ден те трудно можеха да го осъзнаят и останаха в състояние на очакване нещо друго да се случи — нещо, което да олекоти този товар, прекалено тежък, за да го понесат старите им сърца.

Но дните минаваха и очакванията бяха изместени от смирение — безнадеждно старческо смирение, понякога бъркано с апатия. Понякога те едва си разменяха по някоя дума, защото сега нямаха за какво да си говорят, а и дните им дълго щяха да бъдат изпълнени с отегчение.

Седмица след това старецът се събуди внезапно посред нощ, протегна ръка и откри, че е сам. Стаята беше изпълнена с тъмнина, а от прозореца се чуваше сподавен плач. Той се изправи в леглото и се заслуша.

— Ела обратно в леглото — каза грижовно той. — Ще настинеш.

— На сина ми му е по-студено — отвърна старицата и отново заплака.

Звучите от ридаенето заглъхваха в ушите му. Леглото беше топло, а очите му дълбоко сънени. Той задрямваше на моменти, след което заспа, докато внезапен див вик от съпругата му не го събуди разтреперен.

— Лапата — необуздано крещеше тя. — Маймунската лапа!

Той се втурна в паника.

— Къде? Къде е? Какво е станало?

От другата страна на стаята, тя се приближи към него препъвайки се.

— Искам я — рече тихо тя — Не си се отървал от нея, нали?

— В коридора е, на рафта — отговори той учудено. — Защо?

Тя плачеше и се смееше едновременно, след което се наведе и го целуна по бузата.

— Току-що се сетих — заяви истерично тя — Защо ли не се сетих по-рано? Защо ли не се сетих?

— За какво да се сетиш? — попита той.

— Останалите две желаниа — отвърна прибързано тя. — Ние използвахме само едно.

— Не ти ли беше достатъчно? — запита разярено той.

— Не — изрева тържествено тя. — Ще използваме още едно. Бързо, отиди долу и си пожелай момчето ни пак да е живо.

Мъжът седна в леглото и запретна пижамата си около треперещите му крайници.

— Боже мой, ти си полудяла! — изрева ужасено той.

— Вземи я — въздъхна тя — вземи я бързо и си пожелай, ох момчето ми, момчето ми!

Съпругът ѝ драсна клечка кибрит и запали свещта.

— Връщай се в леглото — каза несигурно той. — Не знаеш какво говориш.

— Първото ни желание беше изпълнено — заяви трескаво старицата. — Защо да не се сбъдне и второто?

— Просто случайност — изпелтечи старецът.

— Вземи я и си пожелай — извика жена му, треперейки от вълнение.

Старецът се обърна и я погледна, а гласът му се разтрепери. — Мъртъв е от десет дни, а освен това той... Няма да ти казвам повече, но... можех да го разпозная само по облеклото. Ако тогава ти беше толкова трудно да го погледнеш, какво остава за сега?

— Върни го обратно — изрева старицата и го задърпа към вратата. — Мислиш ли, че се страхувам от детето, което съм отгледала?

Той слезе в тъмнината, намери пътя до салона, след което до рамката на камината. Талисманът беше на мястото си и ужасен страх, че неизреченото желание може да върне при него обезобразения му син, го изпълни. Той можеше да избяга от стаята при нахлуване в нея и затаи дъх, виждайки, че е изгубил ориентация за местоположението на вратата. По челото му изби студена пот. Около масата, той се опря на стената, за да намери пътя си до малкия коридор със злокобния предмет в ръка.

Дори лицето на съпругата му се промени, когато той влезе в стаята. То беше бледо и в очакване, и за негов ужас изглеждаше неестествено. Той се страхуваше от нея.

— Пожелай го — изрева тя със силен глас.

— Глупаво и грешно е — отвърна колебливо той.

— Пожелай го — повтори съпругата му.

Той вдигна ръката си.

— Пожелавам си синът ми отново да е жив.

Талисманът падна на пода и той го гледаше ужасен. После потъна треперейки в стола, докато старицата, с горящи очи, тръгна към прозореца и повдигна щората.

Той седеше, докато не бе освежен от студенина, поглеждайки от време на време към фигурата на старицата, която се вирише през прозореца. Върхът на свещта, която бе изгоряла под рамката на китайския свещник, хвърляше пулсираща сянка върху тавана и стените, докато не се изхаби с блещукане по-силно от преди. Старецът, с необяснимо чувство на облекчение заради неработещия талисман, допълзя на заднешком до леглото, а старицата дойде тихо и апатично след него.

Двамата седяха тихо, слушайки тиктакането на часовника, и никой не проговори. Една от стълбите изскърца и една писклива мишка се затича шумно зад стената. Тъмнината беше потискаща. След като, лежейки известно време, събра достатъчно смелост, той взе кутия кибрит, запали една клечка и тръгна надолу по стълбите за свещ. В дъното на стълбището клечката изгасна, а той спря и запали друга. В същия момент едно почукване, толкова тихо и плахо, че едва се чуваше, дойде от предната врата.

Той изпусна клечките кибрит и те се разпиляха из коридора. Той стоеше неподвижен и затаи дъх, докато почукването не се повтори. След това се обърна и се втурна бързо в стаята, затваряйки вратата след себе си. Из къщата се чу трето почукване.

— Какво е това? — извика разтреперана старицата.

— Плъх — отговори старецът с треперещ глас. — Плъх. Мина покрай мен на стълбите.

Съпругата му се изправи в леглото и се заслуша. Из къщата отново се чу силно почукване.

— Това е Хърбърт!

Тя се затича към вратата, но съпругът ѝ беше пред нея и хващайки я за ръката я държеше здраво.

— Какво мислиш да правиш — прошепна дрезгаво той.

— Това е момчето ми, това е Хърбърт! — изрева тя, борейки се несъзнателно. — Забравих, че беше на две мили. Защо ме държиш? Пусни ме. Трябва да отворя вратата.

— За Бога, не го пускай вътре — извика разтреперан старецът.

— Страхуваш се от собствения си син — порица го тя борейки се. — Пусни ме. Идвам, Хърбърт, идвам.

Чу се почукване, последвано от друго. Старицата, дръпвайки се рязко, се освободи и излезе от стаята. Съпругът ѝ я последва надолу и отправяше призови след нея, докато тя бързаше да слезе по стълбите. Той чу шума на веригата и на резето, което тя дърпаше бавно, но то беше заседнало в гнездото. След което се чу напрегнатия и задъхан глас на старицата.

— Резето — изкрещя тя. — Слез долу. Не мога да го достигна.

Но съпругът ѝ беше на колене, опипвайки с ръце пода в търсене на лапата. Само ако можеше да я намери преди нещото отвън да влезе вътре. Поредица от почуквания отекваха из къщата и той чу скърцането на стол, който жена му премести до вратата. Той чу скърцането на резето, което бавно се изплъзваше; в същия момент намери маймунската лапа и трескаво прошепна третото си и последно желание.

Почукването внезапно спря, въпреки че ехото от него все още се носеше из къщата. Той чу преместването на стола обратно на мястото му и вратата се отвори. Студен вятър лъхна стълбището и дълъг силен рев на разочарование и нещастие, идващ от жена му, му даде смелост да отиде до нея, а после и до портата отвън. Там нощната лампа премигаше над тихия, пуст път.

---

[0] Публикувано за първи път през 1902 г., след което включено в колекцията на У. У. Джейбъбс „Дамата от файтона“, публикувана през 1911 г. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.